

Notat over indkomne høringssvar i 2. offentlighedsfase for Miljøvurdering - Spanager til Orehoved - 132 kV kabel-anlæg

Nærværende notat omhandler høringssvar for Miljøvurdering - Spanager til Orehoved - 132 kV kabelanlæg indkommet i perioden 15. juni til 7. august 2026.

I skemaet herunder oplistes indkomne høringssvar, og der gives et kort resumé. I skemaets højre side oplistes bygherres (Energinet) og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs (SGAV) kommentarer til høringssvarene.

Tabel 1 – Resumé af høringssvar med tilknyttede bemærkninger fra henholdsvis bygherre (Energinet) og (SGAV).

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
1. Søfartsstyrelsen	Havplanen	Søfartsstyrelsen gør opmærksom på at, at havplanen som udgør den overordnede planlægning på havet ikke er behandlet i Miljøkonsekvensrapporten eller i §25-tilladelsen.	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningen er taget til efterretning. Der er nu indarbejdet et afsnit i Miljøkonsekvensrapportens kapitel 5 (afsnit 5.6), der beskriver projektets forhold til Havplanen.	Høringssvaret giver anledning til mindre rettelser i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs § 25-tilladelse. Der er således tilføjet afsnit om havplanen i § 25-tilladelsen. Styrelsen vurderer, at bygherres miljøkonsekvensrapport med de af Energinets indarbejdet ændringer i tilstrækkelig grad beskriver og behandler projektets påvirkning ift. havplanen havet, og at ovenstående indgår i tilladelsen. Styrelsen vurderer, at der ikke er behov for at stille yderlige vilkår.
2. Evida	Krydsning af Evida gasledninger	Evida gør opmærksom på, at deres gasledninger krydser flere steder af både kabeltrace og ifm. demonteringen af luftledningen. Omlægninger af gasledningerne skal behandles i miljøkonsekvensrapporten.	Høringssvaret er noteret. Der vil i projektet ikke være behov omlægning af gasledninger. De steder hvor kablet krydser gasledninger, vil der indhentes de nødvendige krydsningstilladelser.	Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
3. SLKS	Marinarkæologiske forundersøgelser	SLKS gør opmærksom på at de marinarkæologiske forundersøgelser på Storstrøm stadig finder sted, og fremsender sammen med høringssvaret en afgørelse om at	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningerne er noteret.	Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
		der stilles krav om udførsel af marinarkæologiske forundersøgelser forud for projektets etablering. Afgørelsen er sendt til bygherre, og det fremhæves, at der ved ændringer af traceet på Storstrømmen, kan være krav om nye forundersøgelser.		
4. Museum Lolland-Falster	Arkæologi – Orehoved	Museet gør opmærksom på at der i området for Orehoved station tidligere er fundet fortidsminder, og at der er risiko for flere fund. Det er vigtigt at bygherre kontakter museet i god tid forud for anlægsarbejdets påbegyndelse.	Høringssvaret er noteret. Der er udarbejdet både risikovurdering af området, samt der er udført arkæologiske forundersøgelser på stationsarealet for Orehoved. Der skal laves udgravninger af fund og forundersøgelser på kabelstrækningen, når §25-tilladelsen er udstedt	Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
5. Angelika Arctander	Natur, miljø og dyreliv	Lodsejer bemærker, at hun forventer, at der i forbindelse med projektets planlægning og gennemførelse er foretaget en grundig vurdering af hensynet til miljø, natur og dyreliv i forbindelse med kabellægningen.	Vi takker for bemærkningen. Forhold omkring natur, miljø og dyreliv er beskrevet i Miljøkonsekvensrapporten.	Styrelsen vurderer, at bygherres miljøkonsekvensrapport med de af Energinets indarbejdet ændringer i tilstrækkelig grad beskriver og behandler projektets påvirkning, og at ovenstående indgår i tilladelsen.
6. Christian Pedersen	Varmespild fra ledninger + uafklaret erstatningssag	Lodsejer har en række bemærkninger til placering af højspændingsstationer, herunder at spildvarme fra transformatorstationerne ikke udnyttes tilstrækkeligt. Der ønskes en redegørelse for, hvorfor transformatorstationerne er placeret i afstand fra fjernvarmeværkerne, og hvorfor mulighederne for udnyttelse af spildvarmen ikke indgår tydeligere i projektet. Lodsejer har derudover haft en række bemærkninger til uafsluttet erstatningssag efter etablering af gasledninger. Lodsejer har i forbindelse med høringen fremsendt supplerende materiale vedrørende den tidligere ikke afsluttede sag om erstatning.	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningerne er noteret. Den efterspurgte sag, er ikke en del af nærværende projekt og dets Miljøkonsekvensvurdering. Energinet vil kontakte lodsejer i forbindelse med forhandlinger og erstatningsopgørelse ifm. anlægsprojektet.	De rejste spørgsmål vedrørende Energinets tekniske løsninger, herunder udnyttelse af spildvarme og tidligere erstatningssag, er ikke omfattet af det konkrete projekt, og er derfor ikke omfattet af miljøkonsekvensvurderingen. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
7. Guldborgsund Kommune	Kystunderboring – bore-mudder + nedtagning af eksisterende ORH-station	Kommunen har en række bemærkninger, herunder 1) spørgsmål til kystunderboringen og at der ikke er fastsat kontrolvilkår til at kontrollere udledning i §25-tilladelsen, udover at der ikke må anvendes bore-mudder af typen Clay Cutter PRO. Desuden bemærker kommunen uklarheder omkring udlægning af blandingszone i kystvande. 2) Derudover fremhæves at den eksisterende Orehoved station nedtages og at den ligger indenfor lokalplan NRA 21. Det fremgår i MKR at det kun er Haslev station der nedtages side 61 afsnit 7.3 (miljørapporten). Det nævnes at ORH nedtages når en nye er i drift men ikke at der vurderet på miljøpåvirkninger ved at den fjernes.	Vi takker for høringssvaret. 1) Hvad angår kystunderboringen, er der er i forbindelse med projektet indsendt en ansøgning efter miljøbeskyttelsesloven § 27 stk. 3 til Miljøstyrelsen. Der vil ifølge entreprenør kun anvendes ét produkt (Cebogel OCMA) til de to pågældende underboringer og ansøgningen efter MBL § 27 stk. 3 er således lavet for anvendelsen af dette ene produkt. Der vil ifm. med tilladelsen til udledning af bore-mudder udlægges midlertidige blandingszoner for de to underboringer. ENDK har aftalt med Miljøstyrelsen at Miljøstyrelsen kontakter Guldborgsund kommune, ift. at være høringsberettiget til tilladelsen. 2) Det er tilrettet i MKR afsnit 7.3, at den eksisterende station på Orehoved nedtages. Det er i afgrænsningsnotatet, beskrevet at det kun er påvirkningen af de 3 nye stationer, der skal miljøvurderes. Demonteringen af de to eksisterende stationer er grænses ud, da man vurderer at påvirkningen herved vil være lille eller uden betydning.	1) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger, men henviser til Miljøstyrelsen med henblik på udlæg af blandingszoner. 2) Høringssvaret giver anledning til mindre rettelser i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø § 25-tilladelse mht. nedtagning af den eksisterende station ved Orehoved. I forbindelse med afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten blev demontering af de to stationer ved Orehoved og Haslev grænset ud, da det blev vurderet at påvirkningen ville være lille eller uden betydning.
8. Vordingborg Kommune	Veje, jordforurening, vandløb, Natur,	Kommunen har en række bemærkninger, herunder; 1) Vandløb og spørgsmål til risikovurderingen af borevæskeprodukter (Bilag 20 i MKR). 2) Forskrift for regulering af støj. 3) Kommunen nævner at de gerne vil inddrages i at finde erstatningshabitat for markfirbenet. 4) Ledningen vil passere gennem V1 og V2 kortlagte arealer. Kommunen gør opmærksom på at det kan kræve § 8 tilladelse efter jordforureningsloven.	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningerne er taget til efterretning. 1) DHI's vurderinger omfatter konsekvenserne af et evt. blow-out. I forbindelse med risikovurderingen er der anvendt den forudsætning, at der sker et blow-out. Det er, på det konkrete sted, ikke muligt på forhånd at vurdere, om der sker et blow-out. Da et blow-out ikke er en del af den normale drift, men dog en hændelse som forekommer hyppigt, er der anvendt den forudsætning i DHI's risikovurdering,	1) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger, men henviser til DHI (2026). 2) Høringssvaret giver anledning til mindre rettelser i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø § 25-tilladelse med hensyn til Vordingborg kommunes forskrift for regulering af støj ved midlertidige bygge- og anlægsaktiviteter. 3) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
			at der sker et blow-out. Der foretages derfor ikke en vurdering af sandsynligheden for et blow-out eller risikoreducerende tiltag (som dybere boring). 2) MKR er tilrettet, således at der nu henvises til Vordingborg kommunes forskrift for regulering af støj ved midlertidige bygge- og anlægsaktiviteter 3) Bemærkningen er noteret, og Energinet vil tage kontakt til kommunen ifm. etablering af erstatningsnaturen. 4) Bemærkningen er noteret.	4) Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
9. Rita Reib	Linjeføring	Lodsejer har bemærkning til linjeføring og ønsker den flyttet tilbage til et tidligere fremvist scenarie i forbindelse med lodsejermøder.	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningerne er noteret. Det efterspurgte ønske om linjeføringen, er ikke en del af nærværende projekt og dets Miljøkonsekvensvurdering. Lodsejer vil blive kontaktet senere i forbindelse med forhandlinger og erstatningsopgørelse ifm. anlægsprojektet.	Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
10. Faxø Kommune	Særlovstilladelser	Kommunen har en række bemærkninger, herunder 1) Kommunen bemærker at der savnes en vurdering af støjpåvirkningen ved boliger i det åbne land, enten gennem konkrete eksempler eller med henvisning til kildestyrker for de anvendte maskiner. 2) Kommunen gør opmærksom på flere af de særlovstilladelser, der skal indhentes ifm. projektets etablering. 3) Endvidere fremhæver de at de ikke synes der er redegjort tilstrækkeligt for kumulative effekter for alle relevante projekter langs tracéet.	Vi takker for høringssvaret. 1) Støj, herunder kildestyrker fremgår af afsnit 6 i MKR. Det fremgår af afgrænsningsnotatet, at eftersom der arbejdes inden for normal arbejdstid og grundet afstanden til nærmeste bolig, indgår støj fra etablering af de nye stationer ved Haslev Øst, Vordingborg Nord og Orehoved ikke i miljøkonsekvensrapporten. Det fremgår desuden af afgrænsningsnotatet, at støj fra anlægsfase for kabellægning på land medtages ikke i miljøkonsekvensvurderingen, grundet den korte varighed af anlægsarbejde på den enkelte	1) Styrelsen vurderer, at bygherres miljøkonsekvensrapport med de af Energinets indarbejdede ændringer i tilstrækkelig grad beskriver og behandler projektets påvirkning, herunder støjpåvirkninger. 2) Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger. 3) Styrelsen vurderer, at bygherres miljøkonsekvensrapport med de af Energinets indarbejdede ændringer i tilstrækkelig grad beskriver og behandler projektets påvirkning, herunder kumulative påvirkninger, og at kumulative påvirkninger indgår i tilladelsen.

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
			lokalitet, samt at der arbejdes inden for normal arbejdstid. Dog kan der være op til 2 uger, hvor der arbejdes uden for normal arbejdstid. 2) Bemærkningerne ift. særlovstilladelser, der skal indhentes til etablering af projektet, er noteret. 3) Bemærkningen er noteret. Energinet har i Miljøkonsekvensrapportens afsnit om kumulation, taget de relevante projekter i betragtning. Den grønne omstilling tager fart i disse år, og Energinet har også projektet Elnet Sydsjælland, Lolland og Falster, der også krydser Faxe Kommune. Projektets konkrete tidsplan for anlægsarbejder er ikke meldt endeligt ud endnu. Men da etableringen af kablet 132 kV SPA-ORH udføres som et anlægstog med kort påvirkningsperiode på de enkelte strækninger, vurderes de kumulative effekter at være begrænsede.	
11. Kystdirektoratet	Strandbeskyttelseslinjen	Der gøres opmærksom på at anlægsarbejdet indenfor strandbeskyttelseslinjen kræver en dispensation.	Vi takker for høringssvaret. Energinet er opmærksom på dette og har fremsendt dispensationsansøgning til anlægsarbejde indenfor strandbeskyttelseslinjen. Der vil ikke være anlægsarbejde inden for den beskyttede strandeng, da denne underbores.	Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
13. Banedanmark	Jernbaneloven	Der gøres opmærksom på jernbanelovens § 24.	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningen er noteret.	Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
14. Lars Wintherhalter	Spildevandsledning	Lodsejer gør opmærksom på at der er en spildevandsledning som tracéet krydser ved Torpeskovvej. Lodsejer vil gerne sikre sig, at der tages højde for dette i etableringen. Ledningen er ifølge lodsejer i ca. 120-150 cm dybde.	Vi takker for høringssvaret. Bemærkningen er noteret.	Oplysningerne videregivet til Energinet. Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
15. Nathalia Malik	Placering/linjeføring	Lodsejer ønsker at gøre indsigelse mod linjeføringen.	Vi takker for høringssvaret. Etableringen af kabelanlægget vil ikke berøre den nævnte matrikel.	Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger.
16. Morten Birch Bech	Spørgsmål og bemærkninger til placering af kabel og underboringer.	Lodsejer har en række bemærkninger, herunder 1) Trækrør under skoven ved Haslev Orned og tilslutninger til station Haslev. 2) Forsyningen af Haslev skal overgå til Haslev Øst station. Placeringen af denne ledning. 3) Kommentarer til underboringer og håndtering af blow-outs.	Vi takker for høringssvaret. Dine bemærkninger er taget til efterretning. 1) Som udgangspunkt fjernes hele anlægget, når det er udtjent og demonteres. I nogle tilfælde vil den miljømæssige påvirkning være større ved at fjerne rørene. I Haslev Orned skov bevares rørene, da skoven herved ikke vil blive påvirket. 2) Forsyningsledningen er ikke en del af nærværende projekts Miljøkonsekvensvurdering. 3) Der vil udarbejdes beredskabsplaner forud for de styrede underboringer. De har særligt fokus på håndtering af blow-out. Disse udarbejdes af entreprenøren, som har ansvaret for håndteringen af evt. blow-out. Energinet har tilsyn, der er i tæt dialog med entreprenøren. Risikofyldte underboringer vil oftest være overvåget af tilsyn under udførslen.	1) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger. 2) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger. 3) mærker, at der i § 25-tilladelsen er fastsat vilkår om at bygherre skal udarbejde en beredskabsplan (vilkår 11). Desuden skal bygherre udarbejde en procedure der sikrer, at tilsynsførende, entreprenører og deres medarbejdere er bekendt med beredskabsplanen for miljøuheld ved underboringer.
17. Næstved Kommune	Solcelleparker, kulturarv i åbent land, vandløb	Kommunen har en række bemærkninger, herunder 1) At der er to planlagte solcelleparker i område hvor der nedtages luftledning, Viborggård (Lokalplan 145) og Fensmark (Lokalplan 107). 2) At ledningsstrækningen vil krydse fortidsmindebeskyttelseslinje omkring en langdyse med fredningsnr. 382620. Desuden at det ikke eksplicit fremgår af teksten, at den nye ledning vil krydse de to parallelle vildtbaneafmærkninger med sted- og lokalitets nr. 050401-36 samt 050211-102.	Vi takker for høringssvaret. Jeres bemærkninger er noteret. 1) Energinet vil tage højde for de nævnte lokalplaner, når arbejdet med demonteringen af luftledning detailplanlægges. Planerne vurderes ikke at være en hindring for demonteringen. 2) Hvad angår kulturarv i det åbne land og de beskyttede fortidsminder samt sten- og jorddiger, så har Museum Sydøst Danmark fortaget arkivalisk kontrol af hele strækningen. Denne kan fremsendes ved efterspørgsel. Der vil endvidere udføres arkæologiske forundersøgelser i hele kabelstrækningen.	1) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger. 2) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger. 3) Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger. 4) Styrelsen bemærker, at der i MKR er fastsat en række afværgeforanstaltninger, herunder at såfremt terrænet skræner mod våde naturområder, skal området til nedsivning af vand fra grundvandssænkning være længere væk, f.eks. 20 m og med foranstaltninger til at holde vandet tilbage som tilbageholder vandet fra ikke at løbe i naturområder f.eks. en lille jordvold. Desuden er der i §25-tilladelsen fastsat vilkår

Nr./afsen-der	Emner	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkninger	SGAVs bemærkninger
		3) At kommunen ønsker at alle indsamlede data vedrørende bilag IV-arter og beskyttet natur skal indrapporteres i Naturdatabasen. 4) Bemærkninger til miljøkonsekvensrapporten, herunder at jord og øvrige materialer håndteres på en måde der forhindrer tilførsel til nærliggende vandområder. Desuden bemærker kommunen at type 1 vandløbene kan have høj vandføring særligt om vinteren. Desuden ønsker kommunen at der holdes en respektafstand på minimum 10 m. fra kabelgrav til beskyttet natur.	De to parallelle vildtbaneafmærkninger med sted- og lokalitets nr. 050401-36 samt 050211-102 fremgår af miljøkonsekvensvurderingens tabel 17.1. Og vurderingen af påvirkningen på fortidsmindebeskyttelseslinjer er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 17.4. Der vil desuden blive indhentet dispensation til at krydse fortidsmindebeskyttelseslinjerne ved de relevante kommuner. 3) Niras har udført feltundersøgelserne i forbindelse med Miljøkonsekvensrapporten, og de vil indføre de indsamlede data til Naturdatabasen. 4) I forhold til jeres bemærkninger omkring vandløb vil inddæmningsmetoden, som beskrevet i MKR, uagtet vandløbstypen, kunne bestå af køreplader, big-bags, halmballer, flydespærringer eller fintmaskede net nedstrøms lækagepunktet. Den konkrete metode vil fremgå af beredskabsplanen tilknyttet den konkrete underboring, som udarbejdes af entreprenøren, og vil blive sendt til kommunen forud for underboringen. Ved oplagspladser og arbejdsarealer i nærhed til vandløb, natur mv., vil det sikres, at jord, sand mv. ikke transporteres væk fra arbejdsarealet. Entreprenøren vil ofte bruge halmballer, køreplader eller lignende. Entreprenørens arbejde vil tage højde for vejrlig usikkerheder, og i perioder med meget nedbør eller vinterforhold, vil entreprenøren begrænse anlægsarbejde i våde områder og vandløb.	om at start- og slutgruber for boremudder skal anlægges og sikres, så der ikke sker overløb til beskyttede naturområder herunder vandløb og levesteder for bilag IV-arter, også under perioder med meget nedbør. Ud over dette skal bygherre for de styrede underboringer udarbejde en beredskabsplan for hver enkelt underboring. Planen skal bl.a. omfatte procedure der skal iværksættes for effektivt at stoppe og begrænse et udslip med boremudder.